

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

13 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către partea vătămată, Gornean Sergiu și de către avocatul Lunca Ion în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2020, în cauza penală în privința lui,

Țelic Andrian xxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 30.11.2019-10.04.2019;

instanța de apel: 22.05.2019-28.01.2020;

instanța de recurs ordinar: 16.06.2020 – 13.04.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 10 aprilie 2019, Țelic Andrian, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal al Republicii Moldova, a fost achitat pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

A fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea civilă înaintată de Gornean Sergiu, privind încasarea din contul lui Țelic Andrian a prejudiciului material în sumă de 20.000 lei și prejudiciului moral în sumă de 10.000 lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Țelic Andrian, a fost învinuit de organul de urmărire penală de faptul că la data de 26 mai 2016, ora exactă în cadrul urmăririi penale nu a fost posibil de stabilit, având scopul dobândirii prin înșelăciune și abuz de încredere a bunurilor altei persoane, având spre păstrare la domiciliul său din sxxxxx, automobilul de model „Volkswagen Jetta” cu numărul de înmatriculare „xxx xxx”, ilegal, fără acordul proprietarului l-a vândut cet. Nistrean Vasile la suma de 1500,00 lei, cauzându-i astfel părții vătămate Gornean Sergiu un prejudiciu considerabil în sumă de 20.000,00 lei.

Potrivit învinuirii, acțiunile lui Țelic Andrian au fost încadrate în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, conform indicilor calificativi: „escrocherie - adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere cu cauzarea de daune în proporții considerabile.”

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către:

- procurorul în Procuratura raionului Criuleni, Rapeșco Ivan, care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Țelic Andrian să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal și în baza acestei Legi să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale, echivalentul a 6000 lei. Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Gornean Sergiu, privind încasarea prejudiciului material în sumă de 20 000 lei și prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei, la fel a solicitat să fie admisă integral.

- partea vătămată Gornean Sergiu, care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie declarat vinovat de comiterea infracțiunii incriminate.

3.1 În motivarea cerințelor sale, procurorul a invocat că:

- la adoptarea sentinței, instanța de judecată conform prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, urma să aprecieze fiecare probă prezentată de către acuzatorul de stat din punct de vedere al partinității, concludenței, utilității și veridicității ei și să adopte o hotărâre bazată pe lege;

- la faza de urmărire penală cât și în instanța de judecată au fost prezentate suficiente probe care confirmă faptul comiterii infracțiunii de către inculpatul Țelic Andrian și astfel sentința judecătorească este contestată pe motivul ilegalității ei;

- fiind audiat la faza de urmărire penală și în instanța de judecată, inculpatul a declarat că vina o recunoaște pe deplin și a declarat că, la începutul lunii decembrie al anului 2015, la solicitarea lui Teresciuc Vasile, a primit în gospodăria sa automobilul de model „ Volkswagen Jetta”, cu n/î xxx xxx, ce îi aparține lui Gornean Sergiu. Totodată, acesta a recunoscut că în luna mai a anului 2016, a înstrăinat automobilul transmis spre păstrare de către Gornean Sergiu, fără acordul său, lui Nistrean Vasile. La fel Țelic Andrian nu ia comunicat lui Nistrean Vasile despre faptul că automobilul „ Volkswagen Jetta”, cu n/î xxx xxx, nu-i aparține lui, dar îi aparține lui Gornean Sergiu;

- inculpatul Țelic Andrian, în ședința judecătorească după ce a depus depoziii nu s-a prezentat și astfel s-a eschivat fiind anunțat în căutare;

- fiind audiat în instanța de judecată Nistrean Vasile, a declarat că în anul 2016, se ocupa cu colectarea metalului uzat la domiciliul său în s. xxxx,

r-nul xxxx. Aproximativ în luna mai a anului 2016, la el la domiciliu s-a prezentat Țelic Andrian, cu soția sa și l-a întrebat dacă poate să-i dea un automobil uzat. După aceasta a mers la Țelic Andrian acasă și a văzut automobilul despre care a mers vorba. A procurat acel automobil cu suma de 1500 lei, iar a doua zi l-a înstrăinat lui Cazac Victor, care i-a achitat la fel 1500 lei. Martorul Nistean Vasile, a mai declarat că nu cunoștea că automobilul „Volkswagen Jetta”, cu n/î xxx xxx, nu-i aparține lui Țelic Andrian, căci dacă cunoștea, atunci nu-l procura. Anume această probă confirmă pe deplin vina lui Țelic Andrian Iurie în comiterea infracțiunii incriminate și corespunde circumstanțelor cazului dat.

3.2. În motivarea cerințelor sale, partea vătămată a invocat că:

- prima instanța nu a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și a apreciat necorespunzător probele din dosar.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2020, au fost admise apelurile declarate, casată total sentința primei instanțe, și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Țelic Andrian a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod penal și în baza acestei Legi i s-a aplicat o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale, ceea ce constituie echivalentul sumei de 6000 (șase mii) lei.

4.1 Pentru a decide astfel instanța de apel a constatat că, Țelic Andrian, la data de 26 mai 2016, ora exactă în cadrul urmăririi penale nu a fost posibil de stabilit, având scopul dobândirii prin înșelăciune și abuz de încredere a bunurilor altei persoane, având spre păstrare la domiciliul său din s. xxx r. xxx, automobilul de model „Volkswagen Jetta” cu numărul de înmatriculare xxx xxx, ilegal, fără acordul proprietarului l-a vândut Nistean Vasile la suma de 1500,00 lei, cauzându-i astfel părții vătămate Gornean Sergiu un prejudiciu considerabil în sumă de 20000,00 lei.

În acest sens, instanța de apel a reținut că prin acțiunile sale intenționate Țelic Andrian a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin.(1) Cod penal al Republicii Moldova, conform indicilor calificativi, escrocheria - adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile.

Subsecvent, instanța de apel a remarcat că, deși inițial acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, după indicii calificativi „escrocherie - adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere cu cauzarea de daune în proporții considerabile”, faptă infracțională, a avut loc în primăvara lui 2016. În acest context prin Legea nr. 179 din 26.07.2018, M.O. 309-320/17.08.2018 art. 498; în vigoare 17.08.2018, din Codul penal a fost exclusă componența de infracțiune prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. c).

În continuare, instanța de apel, analizând și apreciind sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinenței, concludenței și utilității lor, a conchis că probele administrate la caz sunt pertinente, concludente și utile, acestea coroborând între ele.

Totodată în opinia instanței de apel sunt pertinente la caz și declarațiile părții vătămate și a martorilor analizate din care s-a stabilit că Țelic Andrian având scopul dobândirii prin înșelăciune și abuz de încredere a bunurilor altei persoane, având spre păstrare la domiciliul său din s. xxx, r. xxxx, automobilul de model „Volkswagen Jetta” cu numărul de înmatriculare xxx xxx, ilegal, fără acordul proprietarului l-a vândut cet. Nistrean Vasile la suma de 1500,00 lei, cauzându-i astfel părții vătămate Gornean Sergiu un prejudiciu considerabil în sumă de 20000,00 lei.

În aceeași ordine de idei, în susținerea vinovăției inculpatului instanța de apel a reținut că primordial speței de referință nu este identificarea unor acte juridice ce ar confirma dreptul de proprietatea părții vătămate asupra automobilului, ci primordial sunt probele care indică că inculpatul neavând nici un drept de înstrăinare a automobilului, l-a vândut lui Nistrean Vasile.

Analizând circumstanțele de fapt și de drept expuse la caz, precum și probatoriul administrat, instanța de apel a reținut că nu pot fi reținute ca plauzibile argumentele instanței de fond în partea în care a conchis că inculpatul urmează a fi achitat pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, or, probele analizate și cercetate suplimentar de către instanța de apel indică la faptul că, Țelic Andrian s-a eschivat de la restituirea mijlocului de transport, totodată, se reține că în momentul păstrării mașinii de la partea vătămată, inculpatul nu și-a onorat angajamentul asumat, de a păstra automobilul, ci urmărind scopul de cupiditate, l-a înstrăinat fără acordul proprietarului.

Sub aspectul individualizării pedepsei stabilite inculpatului, instanța de apel ținând cont de modificările operate la art. 190 Cod penal, dar și de circumstanțele reale și personale ale inculpatului a considerat posibil de aplicat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod penal,

pedeapsă sub formă de amendă în cuantumul stabilit de norma până a fi modificată și anume, aplicându-i lui Țelic Andrian o pedeapsă penală sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 6000 lei.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri de către:

- partea vătămată Gornean Sergiu, care invocând prevederile art. 427 alin. (1), pct. 6), solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea cheltuielilor judiciare și pronunțarea unei noi decizii prin care acțiunea civilă înaintată de partea vătămată să fie admisă și să fie încasat de la inculpat în beneficiul părții vătămate prejudiciul material în mărime de 20.000 lei,

- avocatul Lunca Ion în numele inculpatului care invocând incidența prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 9), 10), 12), care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței primei instanțe.

5.1 În motivarea cerințelor sale partea vătămată invocă că:

- în decizia instanței de apel este indicat că „raportând prevederile legale sus enunțate la materialele cauzei și anume, ținând cont de faptul că prejudiciul material cauzat lui Gornean Sergiu este constituit din suma de 20000 lei, Colegiul, v-a incasa din contul inculpatului această sumă”. Cu toate acestea, necăținând la faptul că prin decizia sa instanța de apel a admis integral acțiunea civilă înaintată de partea vătămată, în realitate s-a dispus încasarea de la partea vătămată a sumei de 2000 de lei. În acest sens se atestă că motivarea deciziei instanței de apel contrazice dispozitivului deciziei;

5.2 În motivarea cerințelor sale avocatul în numele inculpatului invocă că:

- instanța de apel a dat o apreciere greșită a faptelor inculpatului Țelic Andrian, fapt care a contribuit la pronunțarea unei hotărâri ilegale;

- la materialele dosarului nu există nici o probă care ar confirma faptul că inculpatul Țelic Andrian ar fi comis infracțiunea incriminată prin rechizitoriu;

- cu atât mai mult din actele anexate la materialele dosarul s-a stabilit cu certitudine precum că partea vătămată Sergiu Gornean nu deținea dreptul de proprietate asupra automobilului de model Volkswagen Jetta cu numărul de înmatriculare xxx xxx. Or, potrivit certificatului de înmatriculare anexat la actele dosarului se confirmă că proprietarul automobilului este o altă persoană;

- partea vătămată și soția acestuia în instanța de judecată au dat declarații contradictorii;

- nu este clar în baza căror probe instanța de apel a constatat că partea vătămată Gornean Sergiu a procurat automobilul de model Volkswagen Jetta cu nr. de înmatriculare xxx xxx și mai cu seamă a achitat costul acestui automobil în condițiile în care potrivit prevederilor

art.210 alin.(1) din Codul civil în vigoare la 26.05.2016 statuează că: *„trebuie să fie încheiate în scris actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice și persoanele fizice și dintre persoanele fizice dacă valoarea obiectului actului juridic depășește 1000 de lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului”*. Iar art.211 alin.(1) din Codul civil ne mai spune și că: *„nerespectarea formei scrise a actului juridic face să decadă părțile din dreptul de a cere, în caz de litigiu, proba cu martori pentru dovedirea actului juridic”*.

6. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, avocatul Lunca Ion, a prezentat referință pe marginea recursului declarat de către partea vătămată Gornean Sergiu, pledând pentru respingerea acestuia ca fiind neîntemeiat.

7. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze total, atunci când se constată admiterea erorilor de drept, de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri contradictorii și nemotivate.

Totodată, Colegiul evidențiază și prevederile art. 414 Cod de procedură penală, în care se stipulează asupra căror chestiuni de fapt și de drept urmează să se expună instanța, la etapa judecării cauzei în procedura de apel.

În particular, la chestiunile de fapt se atribuie următoarele aspecte: dacă fapta reținută a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corecte au fost apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Cu referire la recursul declarat de către partea vătămată Gornean Sergiu:

Reieșind din conținutul recursului declarat de avocat, recurentul invocă ca temei de casare a hotărârii instanței de apel prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, sub aspectul că „...*motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar...*”

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că motivele – temeiurile de recurs invocate de recurent și-au găsit confirmare având în vedere următoarele considerente.

Astfel analizând decizia instanței de apel, Colegiul penal lărgit a observat că în partea descriptivă, inițial s-a constatat că prejudiciul material cauzat lui Gornean Sergiu este constituit din suma de 20.000 de lei, context în care, instanța de apel a decis să încaseze din contul inculpatului această sumă (f.d. 127, vol. II), însă în dispozitiv (f.d. 128, vol. II), contrazicându-se, a încasat cu titlu de prejudiciu material doar suma de 2000 de lei.

Reieșind din aceste considerente, Colegiul penal lărgit statuează, eroarea sus-menționată și existentă în conținutul deciziei instanței de apel, cade sub incidența cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, motiv din care decizia instanței de apel nu poate fi menținută de instanța de recurs ordinar.

Această eroare nu pot fi corectată în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul.

Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Lunca Ion în numele inculpatului

Reieșind din conținutul recursului declarat de avocat, recurentul invocă ca temei de casare a hotărârii instanței de apel prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 8), 9), 10), 12) Cod de procedură penală, sub aspectul că pct. 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori

motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; **pct. 8)** nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire; **pct. 9)** inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală; **pct. 10)** s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; **pct. 12)** faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;

Raportând decizia instanței de apel, la rigorile prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală enumerate *supra*, se atestă că instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de aceste cerințe și a comis următoarele erori de drept.

În conformitate cu prevederile art. 113 Cod penal, instanța de apel, era obligată să deducă din actele cauzei „(...)determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală”.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În aceste condiții instanța de recurs ordinar, a observat că instanța de apel, nu și-a motivat soluția și, nu a dat apreciere probelor din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar tuturor probelor în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Deși, în temeiul principiului contradictorialității, fiind obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate, instanța de apel s-a limitat la reproducerea în calitate de probe a declarațiilor părții vătămate, martorilor, precum și a înscrisurilor prezentate în acest sens de partea acuzării și nu s-a expus în conținutul deciziei pe probele invocate de partea apărării.

În acest sens, Colegiul penal lărgit a observat că, deși potrivit procesului – verbal al ședinței de judecată a instanței de apel (f.d.98, vol. II) partea apărării a solicitat verificarea următoarelor probe: f.d. 17 - explicațiile date de către inculpat; f.d. 24 - certificat de înmatriculare; f.d. 34 - caracteristica; f.d. 39 - revendicare, instanța de apel a omis în decizie să supună cercetării și analizei probele sus-menționate, deși menționând în procesul verbal al ședinței de judecată, aceasta urma să argumenteze relevanța acestor probe asupra concluziei pronunțate, precum și să motiveze de ce acestea sunt acceptate sau respinse pentru formularea respectivelor constatări.

Totodată instanța de apel în decizia sa, a menționat că vinovăția inculpatului Țelic Andrian se probează și prin: *procesul-verbal de audiere a martorului Nistrean Vasile Sevastian din 14.07.2016, potrivit căruia, acesta a indicat circumstanțele cauzei, și anume cum în posesia lui a ajuns automobilul „Volkswagen Jetta” cu n/î xxx xxx și ce a făcut ulterior cu acesta, declarații similare făcând și în ședința de judecată, (f.d.29); procesul-verbal de audiere a martorului Gornean Natalia Foma din 19.09.2016, potrivit căruia, aceasta a descris circumstanțele pricinii legate de aceea că cet. Țelic Andrian i-ar fi înstrăinat automobilul familiei sale pe care Gornean Sergiu i l-a lăsat la păstrare, declarații similare făcând ulterior și în ședința de judecată, (f.d.30); procesul-verbal de audiere a martorului Gornean Ivan Sergiu din 20.09.2016, potrivit căruia, acesta a descris circumstanțele pricinii legate de faptul că cet. Țelic Andrian Iurie i-ar fi înstrăinat automobilul părinților săi pe care Gornean Sergiu i l-a lăsat la păstrare, declarații asemănătoare făcând ulterior și în ședința de judecată. Din declarațiile acestuia, instanța de judecată reține că automobilul în cauză nu a fost folosit de câțiva ani, deoarece acesta a fost implicat într-un accident rutier cu aproximativ 4-5 ani de până la prezentul caz, astfel că acesta era deteriorat, și anume exteriorul acestuia, (f.d.32), procesul-verbal de audiere a bănuțului Țelic Andrian Iurie din 21.09.2016, potrivit căruia cet. Țelic Andrian Iurie a descris circumstanțele pricinii legate de faptul că el - cet. Țelic Andrian Iurie ar fi înstrăinat automobilul pe care Gornean Sergiu i l-a lăsat la păstrare, declarații similare a făcut și în cadrul ședinței de judecată (f.d.43), ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 26.09.2016, potrivit căruia automobilul „Volkswagen Jetta” cu n/î xxx xxx a fost recunoscut în calitate de corp delict, (f.d.46), procesul-verbal de examinare a obiectului din 27.09.2016 și fototabelele la acesta, potrivit căruia a fost examinat automobilul „Volkswagen Jetta” cu n/î xxx xxx, la care au fost stabilite un șir de defecțiuni și lipsă de piese, (f.d.47, 48-52), însă raportând conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel (f.d.98, vol. II) la textul deciziei atacate rezultă că la judecarea apelurilor aceste probe nu au fost cercetate prin prisma principiului contradictorialității și nemijlocirii, încălcându-se dispozițiile imperative ale art. 414 alin. (2), (6) Cod de procedură penală potrivit cărora instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal și ea nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță, dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.*

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea

hotărârii pronunțate cu legea. Necesită să se avenge în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali – vagi, reprezintă motiv de casare.

În continuare, potrivit rigorilor impuse de prevederile art. art. 414, 417 Cod de procedură penală, în partea descriptivă a deciziei instanța de apel urma să desfășoare analiza probelor pe care s-a bazat la adoptarea deciziei, cu indicarea motivelor care au stat la baza pronunțării unei asemenea soluții și din care considerente ele urmează să fie re apreciate, admise ori respinse ca probe.

În acest sens, se notează că potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85).

De asemenea, în hotărârea CtEDO în cauza Helle împotriva Finlandei, 19 decembrie 1997, pct. 60, se reține că noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, **să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale.**

7.1 Generalizând cele expuse, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel a adoptat o decizie de condamnare a inculpatului Țelic Andrian în baza învinuirii de comitere a infracțiunii prevăzute de art.190 alin (1) Cod penal, printr-o motivare insuficientă, superficială, prin ce a fost afectată soluția adoptată, or aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, fiind incident sub aceste aspecte temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și astfel recursurile declarate urmează să fi admise, decizia instanței de apel casată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanța de apel în alt complet de judecată.

8. La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă obligatoriu de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să verifice și să cerceteze probele prezentate atât de acuzare, cât și de apărare, în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere cuvenită, cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate și toate în ansamblu, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului,

prezența sau lipsa în acțiunile inculpatului a infracțiunii incriminate, și să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și, în dependență de datele obținute, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursurile ordinare declarate de către partea vătămată, Gornean Sergiu și de către avocatul Lunca Ion în numele inculpatului, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2020, în cauza penală în privința lui *Țelic Andrian xxx*, și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **28 mai 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena